

Brief GS van 4 juni 2019 over afdoening toezegging nr. 3 Commissie Ruimte 10-05-2019, met bijlage (Eelko Vooijs / GL)

In de brief wordt onder meer de Zeeuwse context geschetst. Hierin ontbreken echter concrete cijfers over de feitelijke ontwikkeling van de bossen / bomen in Zeeland.

Zijn er cijfers over de ontwikkeling van het aantal bomen en het bosareaal in Zeeland over de afgelopen 20 jaar? Zo ja, kunnen die cijfers worden gedeeld? Zo nee, op basis van welke cijfers wordt dan tot op heden uitvoering gegeven aan het beleid?

We hebben geen kant en klaar overzicht over alle boskap in Zeeland. De vraag is eerder landelijk gesteld maar dan specifiek waar omvorming van bos naar andere natuur heeft plaatsgevonden de afgelopen 10 jaar. Daar hebben we wel zicht op.

Het is daarbij belangrijk om onderscheid te maken tussen bos en struweel. In de duinen bestaat het struweel voornamelijk uit Amerikaanse vogelkers (deze soort is een exoot die de inheemse beplanting verdringt) en duindoornstruwelen op de hoger gelegen delen.

Het verwijderen van bos en struweel is een opgave die voortvloeit uit de Europese habitatrichtlijn die in Nederland is verankerd in de Wet natuurbescherming waarin doelen zijn opgenomen voor Natura 2000-gebieden. Wij zijn verplicht ervoor te zorgen dat onze aanwezige natuurwaarden in een gunstige staat van instandhouding zijn. Met andere woorden: de natuurkwaliteit van het gebied moet op orde zijn. Daarnaast moeten we herstelmaatregelen uitvoeren zodat er geen verslechtering van de natuurwaarden mag plaatsvinden (dit is dus het beleid waarop de uitvoering is gestoeld). De uitvoering van deze maatregelen zorgt in bepaalde gebieden voor een afname aan bos en/of solitaire bomen. Ook zijn in bestaande bossen de vogelkers struiken verwijderd. De uitgevoerde maatregelen werken positief voor de biodiversiteit. Zo is de kwaliteit van de huidige duinbossen verbeterd en is minimaal 50 hectare aan natte duinvallei hersteld. Door de genomen maatregelen zijn gunstige ecologische randvoorwaarden gecreëerd voor uitbreiding en kwaliteitsverbetering van witte duinen en grijze duinen.

In de afgelopen jaren hebben de volgende omvormingen plaatsgevonden: Met een ontheffing van herplantplicht (ingevolge Boswet / Wet natuurbescherming) is in de afgelopen 10 jaar bos en struweel geveld ten gunste van andere – internationale – natuurdoelen. De meeste vellingen zijn uitgevoerd als PAS-herstelmaatregelen in de duinen (Natura 2000-gebieden). Het gaat in totaal om 59 hectare, waarvan 31 hectare bos en 28 hectare struweel.

Door het uitvoeren van de N2000 / PAS-herstelmaatregelen is in de duingebieden 34 hectare bos geveld via vrijstelling van meld- en herplantplicht (ingevolge Boswet / Wet natuurbescherming). Over een oppervlak tussen de 900 - 1000 hectare (zowel in de Manteling van Walcheren als op de Kop van Schouwen) is her en der verspreid over de duingraslanden de Amerikaanse vogelkers verwijderd. Als deze soort in een bostype voorkomt wordt alleen deze soort verwijderd, niet de andere boomsoorten.

Ook binnen het Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) is een klein areaal bos van circa 3 hectare verdwenen voor het behoud van kustbroedvogels

Daarbij is ook de vraag gesteld in hoeverre voor deze omvorming is gecompenseerd en zo ja, waar en in welke mate.

Voor het verwijderen van bos voor omvorming naar een ander type of ter verbetering van de kwaliteit in natuurgebieden is geen compensatie verplicht. Dit betekent niet dat er geen extra bos is aangelegd in de afgelopen 10 jaar. In het NNZ is bij de natuurgebieden in Strijdersgatpolder en bij de Braakman in totaal 10 hectare bos aangeplant.

In het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen waar 45 hectare bos is gekapt ten gunste van de dynamiek in het gebied, zal aan de andere zijde van het bos circa 22 hectare duingrasland uit de begrazing worden gehaald zodat hier natuurlijke bosontwikkeling kan plaatsvinden. Daarnaast worden in de aangeplante dennenbossen ten behoeve van de omvorming naar een gemengd bos dennenbomen vervangen door loofbomen.

Aanvullende vraag:

Als ik het antwoord goed begrijp hebben we dus in Zeeland geen zicht op de totale omvang van de bossen, maar wel op de omvang van het verwijderen van bossen die door andere natuur zijn vervangen en ook op de (gedeeltelijke) compensatie daarvan.

December 2018 hebben PS de beleidsnota Natuurwetgeving vastgesteld. Daarin is opgenomen dat we met partijen actief op zoek gaan naar plekken waar boscompensatie kan plaatsvinden (wanneer dit op grond van de wet moet en het lastig is voor de initiatiefnemer dit zelf te realiseren). Daarvoor zijn we met partijen in gesprek gegaan en inmiddels bestaat nu ambtelijk het Zeeuws bosoverleg dat al 2 keer met alle gemeenten, terreinbeheerders, Waterschap en RWS bij elkaar is geweest.

De eerste bijeenkomst was vlak voor de Kamerbrief en de meer landelijke discussie en het matchte dus zo dat we net vooruit liepen en een platform hebben voor bosopgaves (we spreken zelf meer over opgaande beplanting omdat ook dijken bijv. goed beplant kunnen worden).

In het Zeeuws Bosoverleg (medio september) is nu afgesproken dat we niet alleen kijken naar compensatie maar ook naar de opgaven agv het Klimaatakkoord (dus omvorming van bestaande natuur naar bos en extra bos). Daar is groot draagvlak voor en alle deelnemers hebben input gegeven (of geven nog input) waar zij mogelijkheden zien op hun grondgebied.

Wij geven nu als provincie met die input een opdracht voor het opstellen van een Zeeland-brede visie zodat we gezamenlijk een beeld hebben waar we wel en ook waar we geen opgaande beplanting willen. Daarbij zullen we in GIS 'even' een overzicht maken van het huidig areaal (daar wordt al "huiswerk" voor gedaan want dat ligt bijv. al vast in de natuurambitietypen van het Natuurbeheerplan en er is een landelijke applicatie) en dan zullen we ook kijken wat er na de visie bij kan komen. Dat zal resulteren in zoekgebieden, want het exacte aantal hectares dat wordt aangelegd ligt ook aan bijv. vrijwillige verwerving. Daarmee worden dus precies jouw vraagpunten beantwoord, maar net niet voor a.s. vrijdag.

Over een toekomstige bosvisie komt natuurlijk ook nog besluitvorming. Ik denk dat dit een bevoegdheid is van GS maar doorgaans volgt er dan een afschrift aan PS en ik geef aan 'denk' want als er in de visie heikele punten zijn dan leggen we deze natuurlijk aan PS voor. Maar dat kan pas bepaald worden nadat we eerst een visie hebben die eerst ambtelijk wordt teruggelegd bij de overige partijen (en misschien dan weer aan B&Ws en besturen wordt voorgelegd).